

No. 217.

VERBOD aan de ambtenaren in Nederlandsch-Indië om geschenken aan de nemen van personen tot wie zij in dienstbetrekking staan.

PUBLICATIE. 1).

Herman Willem Daendels, Maarschalk van Holland, Staatsraad in buitengewonen dienst, Grootkruis van de Koninklijke Orde van Holland, versierd met den Grooten Adelaar van het Legioen van Eer des Franschen Keizerrijks, Gouverneur-Generaal van Indië en Opperbevelhebber van 's Konings Land- en Zee-macht aldaar, nevens de Raden van de Hollandsche bezittingen beoosten de Kaap de Goede Hoop; allen dengenen, die dezen zullen zien of te hooren lezen saluut! doen te weten.

Nademaal het doen van geschenken, onaangezien de bevelen daartegen in de jaren 1743 en 1797 geëmanceerd, sedert weder zoodanig in zwang is geraakt, dat hetzelfde tot oneer en declin van hooge en lage ambtenaren, bij velen aangezien en gehouden wordt, voor een middel, zoowel om te slagen in importune en voor de publieke belangen nadeelige sollicitatiën, als om in billijke vorderingen en bezwaren gehoor te verwerven, 't welk de waardigheid en het karakter van een ieder die in eenig gezag geplaatst is, vernedert, en alzoo wij reden hebben om te onderstellen, dat onder andere oorzaken, tot het buiten observantie raken der gemelde prohibatieve bevelen, heeft medegewerkt de vrijheid, bij billet der Hooge Regeering van 12 December 1797 aan een ieder gelaten, om eetwaren te mogen accepteren, onder welken titel sommigen zich niet ontzien, geschenken van allerlei aard te ontvangen, niet alleen tot een onereus en drukkend bezwaar voor den gever, maar daarenboven met het eigenaardig gevolg, dat den aannemer daardoor onder gehoudenissen wordt gebracht, welke niet zelden aan de getrouwe vervulling zijner plichten hinderlijk zijn en vaak op eene verzaking der hem aanbetrouwde dure belangen nederkomen; terwijl ook andere anderszins gemoedelijk denkende ambtenaren, ter zake van den voorschreven bij billet van 12 December 1797, aan de inlanders en Chineezzen gelatene licentie, om eetbare waren in geschenke te mogen aanbieden, zich tot hier toe niet gevoegelijk van het aannemen dier geschenken hebben kunnen ontslaan, zonder aan de onder de natiën gereciperde en bij het gemelde billet als het ware bekrachtigde gewoonte, om hunne voordrachten steeds van hommages te doen verzeld gaan, offensie toe te brengen. Daar het nochtans zeker is, dat zoodanige ambtenaren zich volgaarne aan de opgemelde belemmerende usantie zouden wenschen te onttrekken;

zoo is het, dat wij hierin willende voorzien, op den 2^{den} dezer, in Rade van Indië, goedgevonden hebben te ordonneeren en te statueeren, gelijk wij ordon-

1) Deze publicatie is nimmer uitdrukkelijk ingetrokken.

Volgens regelen van recht moet dezelve beschouwd worden nog van toepassing te zijn, voor zoover dezelve niet door latere bepalingen is vervallen.

De artikelen 87 en 88 van het Reglement op het beleid der regeering van 1836, welke krachtens artikel 132 van het thans vigeerend Regeeringsreglement nog van kracht zijn, treden dus in de plaats der voormelde publicatie, voor zoover dezelve nadere voorschriften ten aanzien van het daarbij geregeld onderwerp bevatten.

Zie ook artikel 5 van het Reglement op het binnenlandsch bestuur en dat der financiën op Java, in Staatsblad 1819 no. 16.

neeren en statueeren bij dezen, dat geene hooge of lage ambtenaren, geschenken, giften, gaven of contributiën, de eetbare waren daarvan niet gezonderd, zullen mogen aannemen, veel min vorderen, dan wel toelaten die door hunne vrouwen, kinderen of bedienden aangenomen en gevorderd den, zoo min van Europeezen of andere Christenpersonen, welke zij uit van hun ambt op eene directe wijze kunnen bevoordeelen, als in het van alle inlanders, Chineezen en andere Onchristenen, aan wien weder het geven en aanbieden van geschenken of contributiën, direct of indirecte serieusten wordt geïnterdiceerd, sub poene, dat degenen, welke in persoon schenken hebben aangenomen of door anderen, met hunne voorkennis laten aannemen, ter rechtstreeksche en gepremediteerde overtreding van placeate, zoowel als degenen die dezelve hebben gegeven of laten geven, dien het ambtenaren zijn, voor de eerste maal eene boete van duizend daalders en voor de tweede maal privatie van hunne bedieningen zullen reeren, en alle andere personen mede voor de eerste maal met de boete en voor de tweede keer naar exigentie van zaken zullen worden ge-

Terwijl nochtans geschenken van inlandsche regenten en hoofden en die zoodanigen aard zijn, dat zij niet wel kunnen worden gerefuseerd, zullen gen worden aangenomen, mits daarvan door den heer Gouverneur-Generaal indien de bedoelde geschenken Zijne Excellentie worden aangeboden, aan Hooge Regeering, en wederkeerig door hooge en lage ambtenaren aan denzelfden wordt kennis gegeven en dezelve geschenken naar behooren gerecompenseerd.

Onder verklaring voorts, tot geruststelling van een ieder, die zoude vreezen zich door het niet doen van geschenken of contributiën aan onzen name gevolgen en consequentiën te exponeeren, dat alle op- en ingezonden zich van de bescherming van het Gouvernement tegen oppressie en willekeurig gezag ten volle kunnen verzekerd houden.

Ontbieden en bevelen den President en Raden van den Hoogen Raad Justitie van Hollandsch-Indië, die van den gerechte dezer stad, nevens andere officieren en justiciëren en generaallijk een ieder die het aangaat, inhoud dezes te achtervolgen en te doen achtervolgen, naardien wij zulke voorstand van Zijner Majesteits dienst en belangen bevonden hebben al behooren.

En opdat niemand hiervan onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal gepubliceerd en in de Hollandsche, Chineesche en gewone inlandsche alom worden geafficheerd, ter plaatse gebruikelijk.

Gegeven in het kasteel Batavia, op het eiland Groot-Java, den 9den Januari 1808.

Vergelijk Bijblad no. 1049.

(w. g.) DAENDE

No. 218

SCHEEPSTIMMERWERVEN. — *Reparatie en aanbouw van tuigen.*

BESLUIT.

No. 11.

Buitenzorg, den 30sten Juli 1857

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. De hoofden van de departementen van algemeen en die van gewestelijk bestuur opmerkzaam te maken op het bestaan en ontstaan van particuliere scheepstimmerwerven, ten einde bij reparatie en aanbouw van vaartuigen voldaan worde aan den geest van het reglement in Staatsblad 1829 no. 67.

Afschrift, enz.

No. 219. CONTROLEURS. — *Kasbeheer door de controleurs der landelijke inkomsten en cultures.*

BESLUIT.

No. 24.

Buitenzorg, den 3den Mei 1857.

Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten zesde. Te bepalen, dat de controleurs der landelijke inkomsten en cultures, die thans nog belast zijn met het beheer van kassen, zooals die wegens verstrekte regents- of particuliere postpaarden, van dat beheer onverwijld zullen moeten worden ontheven;

met aanschrijving aan de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur, om het beheer dier kassen op te dragen aan andere daartoe geschikte personen, onder hunne contrôle, of onder die van een daartoe door hen aan te wijzen ambtenaar.

Ten zevende. Enz.

Afschrift, enz.

Zie ook Bb. no. 620.

No. 220. KOPERGELD. — *Betaling aan de bevolking voor het transport van kopergeld, ter betaling van geleverd wordende producten.*

B. 24 November 1836 no. 4. De betaling is geregeld bij St. 1861 no. 35.

No. 221. INLANDSCHE geneeskundigen en vaccinateurs. — *Reis- of transportkosten.*

B. 1 Juni 1855 no. 10. Vervallen door St. 1875 ns. 265 art. 11 en 1876 no. 55. De laatste bepaling vervangen door St. 1882 no. 187.

No. 222. BARISANS. — *Verstreking van militaire goederen uit de magazijnen van het Leger aan de vorsten van Madoera, ten behoeve hunner barisans.*

BESLUIT.

No. 22.

Batavia, den 13den Juni 1867.

Gelezen, enz.

De Raad van Nederl.-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten derde. Te bepalen, dat bij de verstreking van militaire goederen uit de magazijnen van het leger aan de vorsten van Madoera, ten behoeve hunner barisans, niet meer in rekening zal worden gebracht, de bij artikel 3 § 2 van het besluit van 8 December 1846 no. 2 vastgestelde verhooging van 25% boven

den gewonen tariefsprijs, maar dat deze goederen tegen de gewone prijzen zullen worden verstrekt.

Ten vierde. Enz.

Afschrift, enz.

De barisans op Madoera zijn nu geheel ten laste van het Gouvernement.

No. 223.

LEVERANTIËN *van benoodigdheden.* — *Verlengingen van nige contracten, zonder uitbesteding, moeten uitzonderingen*

BESLUIT.

Buitenzorg, den 12den Mei 1855.

No. 2.

Gelezen :

1o. de requesten

a. gedagteekend Willem I, 26 Maart 1855, van den Chinees....
verzoek om verlenging voor twee jaren van het krachtens de dispositie van, enz. met hem gesloten contract, voor de leverende het jaar 1855, van brood aan het Militair Hospitaal te Willem.

b. enz. (een verzoek van dezelfde strekking).

2o. de missives, enz.

In aanmerking genomen,

dat er geene reden aangevoerd is, krachtig genoeg om van het stelsel uitbesteding, bij Staatsblad 1829 no. 67 aangenomen, af te wijken;

dat verlengingen als de gevraagde, uitzonderingen behooren te blijven, dat wanneer de nu aangevoerde redenen voor voldoende tot afwijking gehouden, de uitzonderingen regel zullen worden.

Is goedgevonden en verstaan :

De bovenomschreven verzoeken te wijzen van de hand.

Afschrift, enz.

Zie o. a. ook het besluit van 11 Juli 1857 no. 33. — Slechts om zeer getuige redenen moet aan verzoeken als het onderwerpelijke gehoor worden gegeven. Vergelijk Bb. no. 1159.

No. 224.

NATURALISATIE. — *Brieven van naturalisatie als Nader. — Consideratiën en advies der residenten.*

Zie Bijblad no. 4771 en 5001 en Stb. 1897 No. 166.

No. 225.

DOODVONNISSEN. — *Uitvoering daarvan door de hoogste gezagvoerders in de bezittingen buiten Java en Madoera.*

Bij artikel 92, 3e lid, van het Reglement op het beleid der regeering Nederlandsch-Indië, worden de hoogste gezagvoerders in de bezittingen buiten Java en Madoera bevoegd verklaard, ingeval de dadelijke uitvoering van doodvonnis gebiedend noodzakelijk is, deze te gelasten, na gehoord advies den rechter, die het vonnis heeft gewezen.

Bij het besluit van 16 Augustus 1855 no. 11, zijn die gezagvoerders aangeschreven, om van die bevoegdheid geen gebruik te maken, dan nadat de bedoelde doodvonnissen op de bij de algemeene verordeningen voorgeschreven wijze, kracht van gewijsde verkregen hebben.

No. 226.

RECHTSBEDEELING onder de inlanders. — Aanbeveling ter zake.

BESLUIT.

No. 21.

Batavia, den 14en Maart 1849.

Gelezen, enz.

Gezien, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten derde. Aan de residenten en op zich zelf staande assistent-residenten op Java, te kennen te geven, dat het Gouvernement ten ernstigste verlangt, dat de ambtenaren, die geroepen worden deel te nemen aan de rechtsbedeeling onder de inlanders, zich de daartoe betrekkelijke voorschriften der nieuwe wetgeving eigen trachten te maken en nauwkeurig opvolgen.

Afschrift, enz.

No. 227.

RESIDENTIEHUIZEN. — *Erven behoorende bij de woningen, bewoond door de hoofden van gewestelijk bestuur op Java. — Onderhoud derzelve.*

BESLUIT.

No. 2.

Buitenzorg, den 28sten November 1853.

Gelet op de missive van den Algemeenen Secretaris van 14 Mei 1853 no. 1136, bij welke de hoofden van gewestelijk bestuur op Java zijn aangeschreven om op te geven:

1°. hoe thans voorzien wordt in het schoonhouden van de erven bij de residentiehuizen, en

2°. hoe groot die erven zijn.

Gelezen de missives:

a. van de residenten van, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java te kennen te geven, dat het Gouvernement wenscht de erven, behoorende bij de woningen, bewoond door de hoofden van gewestelijk bestuur, beperkt te zien tot het voegzame en noodzakelijke, niet te bovengaande eene oppervlakte van 8 bahoe van 500 □ roeden; met last om het noodige te verrichten, dat die erven, voor zooveel die thans eene grootere oppervlakte mochten beslaan, binnen die grenzen worden teruggebracht, dan wel, om dienaangaande te berichten, wanneer daartegen onoverkomelijke hinderpalen mochten bestaan.

Ten tweede. Te bepalen, dat voor onderhoud der erven, behoorende bij de woningen bewoond door de hoofden van gewestelijk bestuur, voor zooverre die aanwezig zijn, zullen kunnen worden te werk gesteld tot dwangarbeid veroordeelde inlanders en daarmede gelijk gestelde personen, het getal van *twaalf* niet te boven gaande; en dat in geen geval voor dien arbeid kunnen worden opgeroepen of gebezigd heerdienstplichtigen.

Afschrift, enz.

Extract uit het Register der besluiten van het Bestuur over
duwen- en Weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch

No. 187.

Batavia, den 8sten Mei 1856.

Gelezen 's Gouvernements besluit van 22 Maart jl. no. 17, waarbij aan het bestuur is teruggezonden het request van A., gepensionneerd O.-I. ambtenaar, met bijvoeging tot informatie van de ministerieele beschikking van 21 Maart 1856 La A no. 6, ten einde daarop alsnog zoodanig te beschikken, als aan hem zal vermeenen te behooren, met uitnoodiging voorts, om van de te nemen beschikking aan het Gouvernement mededeeling te doen; wordende bij dat door voornoemden gepensionneerden ambtenaar, die bij het aangaan van huwelijk verzuimd heeft, daarvan onmiddellijk aan den Minister van Koloniën kennis te geven, en aan wien daarom, op grond van art. 29 van het Reglement voor het Fonds (Staatsblad 1854 no. 93) door den Minister van Koloniën toelating tot het deelgerechtigdschap aan dat fonds is geweigerd, het te doen gedaan, om met dispensatie van het bepaalde bij de 3e alinea van art. 16 van het gemeld reglement, tot het deelgenootschap te mogen worden toegelaten; Zoo zulks onder zoodanige casu quo verzwarende bepalingen, als het Bestuur de belangen der kas en van den adressant geraden zal achten.

Gelet op het Reglement voor het Fonds (Staatsblad 1854 no. 93).

Overwegende:

dat krachtens art. 21 van opgemeld reglement, een zich in Nederland bevindende deelgerechtigde verplicht is bij het aangaan van een huwelijk kennis te geven aan den Minister van Koloniën;

dat deze bepaling noodzakelijk is voor de berekening en de controle van de voldoening der buitengewone bijdragen, ingevolge art. 16 en 17 van het Reglement door deelgerechtigden verschuldigd;

dat de gepensionneerde ambtenaar N. N. aan die verordeningen heeft gehandeld, bij request van 11 Juni 1856, zijnde hij op 16 April te voren te Batavia gehuwd, en ten dien tijde gehuwd in het huwelijk getreden;

dat adressant wel is waar bij het aangaan van een niet na zijn huwelijk daarvan kennis aan den Minister van Koloniën had moeten geven, doch dat dit gering verzuim, noch zijne weduwe, noch zijnen kinderen mag worden gerekend; blijkende het duidelijk dat de wetgever, met het bepaalde bij art. 21 van het reglement, meer ten doel heeft gehad om deelgerechtigden te bestraffen van het niet nakomen hunner plichten met betrekking tot het Fonds aan te wijzen dan wel voor geringe verzuimen hunne weduwen en weezen te doen boeten;

dat het geheel anders zoude gesteld zijn, wanneer adressant zijn huwelijk geheim gehouden of moedwillig de bepalingen van het Reglement voor het Fonds ontboden had;

dat afgescheiden van het boven aangevoerde, de requestant als pensionnair trekkende ambtenaar, krachtens het tweede gedeelte van art. 2 en art. 11 van het meer bedoeld reglement, verplicht contribuant aan het Fonds is, en

onder deze omstandigheid hem het deelgenootschap niet kan worden ontzegd: heeft besloten:

Met verbetering van de door den Minister van Koloniën genomen beschikking dd. 20 Juni 1856 La A. No. 6, den gepensionneerden Oost-Indischen ambtenaar N. N. te herstellen als deelgerechtigde aan het Weduwen- en Weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, onder de verplichting nochtans om, wanneer zulks nog niet mocht hebben plaats gehad, onverwijld te voldoen, de door hem verschuldigde buitengewone contributiën ter zake van het door hem aangegaan huwelijk, vastgesteld bij art. 16 en 17 van het reglement (Staatsblad 1854 no. 93); met aanschrijving voorts, om de betrekkelijke bescheiden, benoodigd tot berekening dier contributiën aan het Ministerie van Koloniën in te dienen (B. 17 Juli 1857 no. 24).

Zie hierbij St. 1859 no. 7.

No. 229. BINNENLANDSCH VERLOF *na op verzoek, wegens ziekte, eervol uit eenige betrekking te zijn ontslagen*

En ambtenaar verzocht, onder overlegging van een geneeskundig certificaat, wegens ziekte, eervol uit zijne betrekking te worden ontslagen en aan dat ontslag een binnenlandsch verlof te verbinden.

Zoodanige verzoeken kunnen niet worden ingewilligd: ze zijn niet in overeenstemming met het Reglement op de binnenlandsche verloven (Staatsblad 1853 no. 47), omdat bij het verleenen van zoodanig verlof aan eenigen ambtenaar, te zijnen behoefte zou moeten worden beschikt over het geheele bedrag of over een gedeelte van het traktement aan de door hem bekleed wordende betrekking verbonden. Uit de betrekking ontslagen wordende, behoort het bij de begroting uitgetrokken traktement voor den opvolger beschikbaar te zijn.

§ b van het 2e lid van Staatsblad 1852 no. 1 (toekenning van wachtgeld) moet in dergelijke gevallen worden toegepast (B. 17 Maart 1857 no. 3).

No. 230. INLANDSCHE HOOFDEN. — *Terechtstelling van inlandsche grooten of hoofden van aanzien. — Verschil van gevoelens omtrent rechtscompetentie.*

Tusschen een hoofd van gewestelijk bestuur en de rechterlijke macht bestond verschil van gevoelens omtrent de vraag, of zekere Radhen N. N., als verdacht van manslag, op grond zijner afkomst moest terechtstaan voor het omgaand gerecht of voor den raad van justitie. (Art. 4 van het Reglement op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch-Indië).

De beslissing dier vraag ter zijde stellende, heeft de Regeering te kennen gegeven, dat vermits het onderwerpelijik gold eene quaestie van rechtscompetentie, de beslissing daarvan kon worden overgelaten aan de rechtbanken zelve (art. 81 Reg.-Regl.).

De betrokken resident werd verzocht te handelen zooals hij zou vermeenen te behooren in verband met de bestaande bepalingen. (B. 15 Augustus 1857 no. 6).

Zie hierbij St. 1867 no. 10.

122
 WEGEN. — *Openstelling van de groote en postwegen
 soort van voertuigen. trek- en draagvee. 7 Geene
 karrewegen zullen worden aangelegd of onderhouden
 groote en postwegen.*

BESLUIT.

Buitenzorg, den 19den Augustus

No. 24.

Gelezen, enz.

De Raad van Ned.-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten zesde. Te verklaren, dat met het doel de bevolking in den op-
 tendenden verplichten arbeid, waar mogelijk, te verlichten en noodeloze
 verspillingen te voorkomen, als beginsel wordt vastgesteld:

a. dat de groote en postwegen zijn opengesteld voor alle soort van
 gen, trek- en draagvee, mits voldoende aan de ter zake bestaande
 vast te stellen bepalingen;

b. dat naast de groote en postwegen geene zoogenaamde karrewegen
 len worden aangelegd of onderhouden;

met aanschrijving op de hoofden van gewestelijk bestuur, om tot ge-
 inwerkingbrenging van opgemeld beginsel, na raadpleging van de amb-
 van den waterstaat, in de gewesten onder hun bestuur bescheiden, en in
 leg met den waterstaatschef der afdeeling waartoe die gewesten respect-
 behooren, door tusschenkomst van den Directeur der Burgerlijke Ge-
 Werken, voor zooveel noodig, de vereischte voorstellen te dienen; ter-
 hunner speculatie in deze wordt gewezen op de publicatie van 27 Ma-
 (Staatsblad no. 35).

Verschillende hoofden van gewestelijk en sommige van algemeen
 hebben het bezwarende aangetoond dat voor de bevolking gelegen is
 slechten staat der zoogenaamde karrewegen, alsmede in het moeilijke
 het onderhoud derzelve verbonden.

Om deze bezwaren weg te nemen is dan ook meermalen bij het ver-
 van transportwegen bepaald, dat de zoogenaamde karrewegen zouden
 len en de karren en het draagvee zouden kunnen gebruik maken van de
 of postwegen.

Bij het Staatsblad van 1854 no. 35 is onder anderen het reglemen-
 steld in bovenstaand besluit bedoeld.

Om voorts te voorkomen, dat de inlandsche bevolking verplicht zou
 zich andere transportmiddelen aan te schaffen, omdat de karren met sel-
 len, die op karrewegen gebezigd worden, op de groote of postwegen
 mogen worden toegelaten, is wel als beginsel aangenomen dat de gro-
 postwegen zijn opengesteld voor alle soort van voertuigen, enz. en dat de
 zoogenaamde karrewegen meer naast de groote of postwegen zullen
 aangelegd of onderhouden, doch de toepassing en geleidelijke inwerking-
 ging van dat beginsel wordt afhankelijk gemaakt van nadere voorstell-
 autoriteiten.

Zie ook Bb. no. 641.

De vraag is gedaan of het Reglement op de drukwerken (Staatsblad 1856 no. 74) van toepassing is op zendelingleeraren (in de Minahassa), die Maleische godsdienstige en schooldrukwerken onder de inlandsche bevolking verkoopen en verspreiden.

Voor zooveer het de vraag geldt of deze zendelingen hierdoor moeten worden geacht het beroep van drukker of uitgever uit te oefenen, dan wel eenige raad van koophandel daarmede plegen, ligt in de beteekenis der voormelde bevestigende of ontkennende beantwoording opgesloten, omdat het afstaan of verkoopen dezer drukwerken niet geschiedt met de bedoeling van winst, beroep of handel, maar enkel om godsdienst en beschaving te bevorderen, geenszins om met de opbrengst voordeel te behalen.

Voor zoover echter de *inhoud* der drukwerken tot de toepassing van eenige strafbepaling mocht kunnen leiden, zijn de zendelingen als *verspreiders* aan te merken.

Daartoe wordt het uitoefenen van enig beroep of van eenigen handel niet vereischt (Missive van den 1en Gouvernements-Secretaris van 28 Mei 1857 no. 1378).

UITGAVEN. — *Voordracht tot vermeerdering van uitgaven bij ontoereikendheid van toegestane fondsen. — Geene bepaalde inkomsten mogen dienen tot bepaalde uitgaven.*

B. 11 Augustus 1857 no. 35. Vervallen door art. 27 der Comptabiliteitswet (St. 1864. no. 106).

INLANDSCHE HOOFDEN. — *Onderstand aan hunne weduwen. — (Besluit 22 Februari 1837 no. 10. Bijblad no. 112).*

De behoeftige weduwe van zekeren ontslagen regent verzoekt onderstand, bij gebreke van bemiddelde bloed- of aanverwanten.

In verband tot het bij besluit van 22 Februari 1837 no. 10 (Bijblad no. 112) aangenomen beginsel, is het verzoek afgewezen.

Zij was met (wijlen) haren man gehuwd na zijn ontslag als regent, leefde ten laatste tijd vóór zijn overlijden van hem afgescheiden, en stond hem zelfs in zijne laatste ziekte niet bij. (Besluit van 14 Augustus 1857 no. 16).

ZOUTVERKOOPPAKHUISMEESTERS. — *Genot van zes duizenden of vijf centen voor elk door hen verzonden wordenden pikol zout. — Explicatie van Staatsblad 1857 no. 45.*

Bij het besluit van 29 Mei 1857 no. 13 (Staatsblad no. 45) is bepaald, dat alle zoutverkoopakhuismeesters in Nederlandsch-Indië, die zout ontvangen hetwelk zij niet verkoopen, maar naar elders verzenden, voor kosten van ontvangst, opschuring, verzending, enz., zullen genieten zes duizenden of vijf centen voor ieder door hen verzonden wordenden pikol, met uitzondering van die zoutverkoopakhuismeesters, aan wie, als zoodanig, thans een vast traktement, of wel het bedrag hunner vroegere inkomsten als minimum inkomsten persoonlijk verzekerd is.

- Bij de missive van den 1en Gouvernements-Secretaris van 14 Augustus no. 2050, is te kennen gegeven, dat die bepaling betrekking heeft:
- 1°. op zoutverkoop-pakhuismeesters die geen vast traktement genieten;
 - 2°. op die algemeene pakhuismeesters, aan wie, ingevolge het slot van Staatsblad 1851 no. 2, de zoutadministratie, als bijbetrekking dragen, onder genot van pikolgelden, en mitsdien *niet* op algemeene pakhuismeesters, die uit den aard hunner betrekking verplicht zijn, de Gouvernementsgoederen in ontvangst te nemen, te bewaren en te vervoeren, zonder aanspraak te kunnen maken op meer inkomsten, als die aan hunne betrekking verbonden zijn.

No. 236.

BINNENLANDSCHE VERLOVEN. — *Gewichtige redenen van Staatsblad 1853 no. 47).*

Een controleur bij de landelijke inkomsten en cultures verzocht een landisch verlof voor den tijd van drie maanden, wegens redenen van landbouw en aard.

Hierin is niet getreden, met vrijlating nochtans aan den adressant om terug te komen, onder bekendstelling der redenen, die het gevraagd verlof voor hem noodzakelijk maakten.

Iemand verlof wenschende om bijzondere redenen, is gehouden die te geven, evenals het noodig is dat ziekte worde geconstateerd door een geneeskundig certificaat (Besluit van 6 Augustus 1857 no. 7).

In herinnering gebracht bij Bb. no. 4543 § 2.

No. 237.

VOORSCHOTTEN aan officieren. — *Tijdelijke afwezigheid van het garnizoen.*

B. 2 Mei 1857 no. 13 Vervallen door St. 1870 no. 83.

No. 238.

INLANDSCHE GENEESKUNDIGEN en vaccinateurs. — *Opvoeding van kinderen.*

B. 2 Januari 1849 no. 22, 13 December 1851 no. 11, 19 Juni 1852 no. 5, 21 Januari 1854 no. 1 en 19 Nov. 1854 no. 1. Vervallen door de regeling van St. 1875 no. 1.

No. 239.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN. — *Oprichting, opruiming, verbetering en herstelling van Gouvernementsgebouwen. Vrijwillige arbeiders.*

B. 26 September 1856 no. 20, Missive van den 1en Gouv.-Secretaris van 1 April 1857 no. 1012, B. 24 Maart 1857 no. 16 en Missive van den 1en Gouv.-Secretaris van 18 Juli 1857 no. 1805. Vervallen door de regeling der openbare diensten, opgenomen onder Bb. no. 1580.

No. 240.

RECHT VAN VERBLIJF. — *Vreemde zendelingen.*

Bij gelegenheid dat een zendeling van het Rijnsch Zendelinggenootschap naar Indië vertrok, om tot uitbreiding van den Christelijken godsdienst te werken, is voorgegesteld om het Indisch Bestuur te machtigen om aan alle zich in Nederlandsch-Indië vestigende vreemde zendelingen te vergunnen zich ook elders in die gewesten als te Batavia te ophouden.

Bij kabinetsrescript van 27 Februari 1857 no. 70. heeft Z. M. de Koning deze machtiging verleend (B. 3 Mei 1857 no. 31).

De toelating van zendelingen in Nederlandsch-Indië wordt beheerscht door de bepalingen van art. 123 Reg.-Regl. en St. 1861 no. 40 (Vervangen door St. 1872 no. 38).

No. 241. CHINEESCH HOSPITAAL te Semarang. — *Vaststelling van een reglement.*

BESLUIT.

Mo. 6. Batavia, den 18den Februari 1848.

Gelezen, enz.

Gezien, enz.

Nog gezien, enz.

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te arresteeren het aan dit besluit gehecht Reglement voor het Chineesch Hospitaal te Semarang.

Art. 1. In het, naar aanleiding van het besluit van 10 Mei 1844 no. 7 te Semarang opgerichte Chineesch Hospitaal, zullen worden opgenomen zestig verminkte of met afzichtelijke kwalen behepte mannen en vrouwen, tot de Chineesche en andere vreemde Onchristen natiën behoorende, en afkomstig uit de residentien beoosten Cheribon, terwijl in afzonderlijk daartoe bestemde kamers in dit gesticht mede zullen worden opgenomen en verpleegd lijders, die krankzinnig zijn, onverschillig van welken Onchristen landaard, en wijders ook de zoodanigen uit eerstgenoemde natiën, die geene middelen bezitten, en door blindheid of andere noodlottige omstandigheden behooren te worden aangemerkt, als tot last van de maatschappij te strekken.

Art. 2. Het oppertoezicht van dit gesticht behoort, volgens art. 37 van het Reglement op het binnenlandsch bestuur en dat der financiën enz. aan den resident van Semarang.

Het meer onmiddellijk toezicht, de administratie en het bestuur, is opgedragen aan de Wees- en Boedelkamer te Semarang.

Alle onkosten van het gesticht moeten bestreden worden uit het bij de Wees-kamer te Semarang aanwezige fonds, voor zooveel hetzelfde is samengesteld uit de heffingen, bij de wet bestemd voor het Chineesch Hospitaal.

Een der leden van de Wees- en Boedelkamer zal verplicht zijn, minstens eens in de week, het gesticht te inspecteeren, om zich te overtuigen dat de personen, daarin verpleegd, goed behandeld en gevoed worden, en al datgene erlangen wat hun is toegestaan.

Art. 3. De plaatselijke geneesheer is almede verplicht, zooveel noodig dat gesticht te bezoeken, ten einde, zoo mogelijk, in het lot van eenige der daarin verpleegde personen door eene geneeskundige behandeling verzachting toe te brengen. Van zijne bevinding zal hij alle maanden aan den resident tot voorschikking aan de Wees- en Boedelkamer rapport doen, zullende de medicamenten daartoe gebezigd, op rekening van den Lande worden gebracht en de regularisatie derzelve geschieden op denzelfden voet als ten aanzien der zieken in 's Lands boeien is bepaald.

Art. 4 en 5 gewijzigd bij Bijblad no. 4734.

Art. 6. Aan of ten behoeve van iederen zieken of krankzinnigen Chinees inlander zal dagelijks worden verstrekt:

een kati rijst, $\frac{1}{10}$ kati zout, voor dingding of drooge visch 3 duiten, tabak en siri 4 duiten, voor olie, brandhout, groenten enz. 6 duiten.

Art. 7. De mondbehoeften hiervoren genoemd, mitsgaders de benoodigde olie voor de verlichting van het gesticht, zal jaarlijks in de maand October voor het volgende jaar, door den resident van Semarang publiek aanbesteden en aan den minst inschrijvende worden gegund; zullende de opzieners alle middagen, aan den leverancier eene bon afgeven, voor zooveel rantsoenen hij den volgenden dag zal noodig hebben. Deze bons zullen door laatstgenoemde met zijne maandelijksche rekening aan het College van Boedelmeesteren voor de betaling worden aangeboden.

Art. 8. De opzieners zullen verplicht wezen elk aan te houden een register in Chineesch en Maleisch, en in het Maleische bij kolommen ingericht en bevattende:

- 1°. het doorlopend nummer;
- 2°. de namen der verpleegde personen;
- 3°. de namen der plaatsen, waar die personen thuis behooren;
- 4°. den dag, wanneer zij in het gesticht zijn opgenomen, en
- 5°. de mutatiën bij opvolging voorgevallen.

Zullende die registers, door den commissaris der maand, bij iedere inspectie van het gesticht moeten worden ingezien, terwijl al verder elke maand een mutatiestaat aan het College van Wees- en Boedelmeesteren zal worden aangeboden, ten einde de aldaar berustende registers gelijkvormig aan die van het gesticht zullen kunnen worden aangehouden.

In gevallen van overlijden, zal daarvan door de opzieners op een register nauwkeurig aantekening gehouden worden en de begrafenis op de minst kostbare wijze moeten plaats vinden.

Art. 9. De opzieners zullen gehouden zijn, aan iederen in het hospitaal opgenomen persoon, met inachtneming der kunne, eene behoorlijke slaapplek aan te wijzen, zullende zij zorg dragen dat de melaatsche en andere besmettelijke zieken in de daartoe bestemde vertrekken worden geplaatst, opdat de anderen door hen niet besmet worden; terwijl alleen de zinneloozen, die boosaardig en aldus gevaarlijk zijn, in afzonderlijke kamers worden opgesloten.

Art. 10. Aan ieder der in dit gesticht opgenomen personen zal worden verstrekt:

aan de mannen: een broek, een kleedje, een lederen kussen, en een matje, en aan de vrouwen: een lang baadje, een kleedje, een lederen kussen en een matje.

De verstrekking zal, naar omstandigheden, alle jaren vernieuwd worden. De opzieners zullen toezien, dat die artikelen behoorlijk door de belanghebbenden worden onderhouden: de sloopen zullen gevuld worden met gedroogd gewas hetwelk om de veertien dagen zal moeten worden vernieuwd, nadat de sloopen behoorlijk door de bezitters zullen zijn gewasschen en gedroogd.

Geen enkel stuk zal worden verstrekt als op een andere wijze geïnteresseerde bon van den commissaris van de maand.

Art 11. In het gesticht zal de meest mogelijke reinheid moeten bestaan: de opzieners moeten zorgen dat de gebouwen en het erf tweemaal daags door de verpleegden worden schoon gemaakt.

Art. 12. Des avonds ten 6 uur zal het hek van het gesticht gesloten worden, zullende na de sluiting aan niemand worden vergund hetzelfde te verlaten. Des morgens ten 5 uur zal het gesticht geopend worden, en de verpleegden zullen alsdan verplicht zijn zich naar de rivier te begeven, ten einde zich beoorlooflijk te reinigen, zullende dit laatste des namiddags tussehen 4 en 6 uur alsmede plaats grijpen. De opzieners zijn verplicht bij die gelegenheid de verpleegden te doen vergezellen door eenen der bedienden van het gesticht, ten einde zich te verzekeren dat de reiniging geschiedt.

Art. 13. Om in het Chineesch Hospitaal te Semarang te worden opgenomen, zullen voor zoover de residentie Semarang betreft, de Chineesche zieken of krankzinnigen door de officieren van die natie, en de andere Onchristen personen door de wijkmeesters, naar het bureau van den assistent-resident voor de politie moeten worden gezonden, ten einde door eenen der stadsdoctoren of wijkmeesters te worden onderzocht. Deze naar bevind van zaken een certificaat afgevend, zal hetzelfde door den assistent-resident gevisceerd aan het College van Boedelmeesteren worden gebracht, om aldaar te blijven gedeponceerd en verwisseld tegen een biljet van toelating in het gesticht.

Voor de overige residentien zullen de residenten, die personen in het gemelde hospitaal wenschen te doen plaatsen, daartoe onder overlegging van een certificaat van den plaatselijken geneesheer, en voor krankzinnigen van eene verklaring als voorgeschreven is bij de resolutie van 23 November 1833 no. 4 Staatsblad no. 72), in overleg moeten treden met den resident van Semarang; zullende deze de opname kunnen bevelen.

Art. 14. Tweemaal daags en wel des morgens ten 7 en des avonds ten 6 uur, zal door de opzieners appel moeten worden gehouden over de zich in het gesticht bevindende verpleegden, ten einde zich te verzekeren dat allen aanwezig zijn. Ingeval een derzelven bij het rollezen afwezig mocht zijn, is de opziener verplicht dadelijk kennis te geven aan het districtshoofd van Serondol, die gehouden is tot de opsporing van den weggehoopen persoon of personen de behulpzame hand te bieden.

Art. 15. In elk der tot logies van de verpleegden bestemde en bewoonde zalen, zal des avonds en des nachts eene lamp worden gebrand. Dezelve zal aan eenen ijzeren ketting hangen, en zoodanig geplaatst worden dat er genoegzaam licht is om de voorwerpen te onderscheiden. — Die lamp zal des avonds tegen half zeven uur werden aangestoken. De benoedigde olie nevens het brandhout voor de keuken, zullen voor rekening van het gesticht, waarvan het kostende benevens voor de kleeding wordt geschat op 5 duiten daags voor elk hoofd, door den leverancier om de 15 dagen worden verstrekt, op dezelfde wijze als ten aanzien der vivres bij art. 7 is bepaald.

Art. 16. De opzieners zijn verplicht de personen in het gesticht verpleegd en daartoe in staat geacht wordende, zooveel mogelijk bezig te houden met het (doen) vervaardigen van bezems, manden, matten en andere artikelen, naar mate der meer of mindere vatbaarheid en lichaamskrachten der personen. Zoo dra eenige dier artikelen gereed zullen zijn, zullen dezelve door tusschenkomst van het bestuur der Chineesche natie op de bazars worden verkocht, en zal het provenu dier verkooping strekken ter voorziening in de aanschaffing en verwisseling der gereedschappen tot bedoelde bezigheid benoedigd.

Art. 17. De volgende goederen zullen aan de opzieners, door of vanwege

het College van Wees- en Boedelmeesteren worden verstrekt en door hen tegen ingenomen en driemaandelijks verantwoord worden, als:

2 ijzeren rijstpotten, 2 dito groote dito, 1 ijzeren groote waterketel, 4 rijspanen, 2 groote wannen, 1 koksbijl, 4 waterdraagbalies, 4 putsen, 4 enkers, 6 gemakbalies met ijzeren hoepels, 6 halve waterleggers, 6 patjols 6 parangs.

Van alle deze artikelen, behalve de waterleggers, zal bij Boedelmeesteren een tweede stel moeten disponibel zijn, ten einde, vereischt wordende, tegen het oude of defecte te kunnen worden verwisseld, en deze tegen den minsten prijs worden gerepareerd, mitsgaders een zeker getal kleederen en matjes om op aanvraag van de opzieners terstond door den commissaris der maand van het College van Boedelmeesteren aan de inkomende behoeftigen te kunnen worden uitgereikt.

Art. 18. Ingeval een der verpleegde personen door zijn gehouden gedrag eenige correctie heeft verdiend, zal de op te leggen straf zich bepalen tot strafarbeid dan wel tot het onthouden van het sirigeld, gedurende 5 dagen, ter beoordeeling van den commissaris van de maand. Alle andere straffen van welken aard ook zijn verboden.

Art. 19. De opzieners zijn verplicht de verpleegde personen met de meeste zachtheid te behandelen, op straf van ontzetting uit hunnen post. Ingeval een der verpleegden zich aan het een of ander mocht hebben schuldig gemaakt, op hetwelk eene straf tot afschrik van de anderen behoort te volgen, zal de opziener daarvan aanteekening houden en daarvan aan den commissaris der maand rapport maken bij de aanstaande inspectie van het gesticht.

Ten tweede. Enz.

Met wijziging van art. 4 en 5 is bij apost. disp. van 11 Mei 1854 no. XXII het personeel gebracht op als volgt:

1 hoofdmandoer of opziener	op f 25 's maands.
1 inlandsche mandoer	„ „ 15 „
8 koelies à f 6 's maands zonder voeding, te zamen „ „ 48 „	
totaal	f 88.

Bij besluit van 30 September 1866 no. 29 is het traktement der 8 koelies gebracht van f 6 op f 8 's maands.

Bij besluit van 6 Maart 1881 is bepaald dat op de voeding der verpleegden van toepassing is het bij besluit van 23 November 1875 no. 2 vastgesteld tarief van voeding voor de lijders in het Chineesch Hospitaal te Batavia.

Art. 10 is gewijzigd bij Bb. no. 78.

No. 242. GRATIFICATIËN aan secretarissen, belast met de waarneming van het bestuur eener residentie (buitenbezittingen).

MISSIVE van den 1sten Gouvernements-Secretaris van 29 Juli 1857 no. 1893a aan een hoofd van gewestelijk bestuur in eene der buitenbezittingen. Vervallen door Bb. no. 2216 en 2375.

No. 243. OVERSCHRIJVINGSRECHT. — *Vrijstelling ten behoeve van liefdadige gestichten.*— (§ f van art. 7 in Staatsblad 1834 no. 27.)
B. 21 September 1855 no. 4. Vervallen door St. 1885 no. 103.